

05.11.2012

Ryj/2

§ 1208

Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta (Vuosaaren kaatopaikka)

HEL 2011-001915 T 11 01 00 00

Viite: Dnro ESAVI/101/04.08/2012

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Vuosaaren kaatopaikan kunnostustoiminnan muutosta:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 23.10.2012 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon rakennusviraston hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus puoltaa ympäristölupahakemuksen mukaista muutosta Vuosaaren kaatopaikan kunnostamiseen.

Ylijäämämassojen hallittu hyödyntäminen kunnostusta tarvitsevan vanhan kaatopaikan rakenteissa on kannatettavaa. Kaupunginhallitus katsoo, että lupahakemuksessa esitetty ylijäämämaiden ja muiden soveltuvien maa- ja purkuainesten hyötykäyttö kaatopaikan kunnostamisessa tuo ympäristöhyötyä kunnostuskohdetta laajemminkin. Tehokas massojen hyötykäyttö vähentää uusien materiaalien tarvetta ja vähentää rakentamisessa syntyvien ja tarvittavien massojen kuljetusmatkoja. Kunnostuksella ja hyödyntämisellä vähennetään kuljetusten aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä sekä vanhan kaatopaikan päästöjä ympäristöön.

Kaupunginhallitus katsoo, että hyötykäytettävien ainesten laatu tulee selvittää riittävän tarkasti, jotta niiden ympäristölupaehtojen mukaisuudesta voidaan varmistua. Välivarastoinnin ja murskauksen työaikaisten häiriöiden, kuten melun ja pölyämisen, torjuntaan tulee kiinnittää huomiota. Kasvava työmaaliikenne tulee järjestää siten, että liikenteestä ei aiheudu kohtuutonta haittaa tai vaaraa alueen läheisyydessä asuville tai Vuosaaren virkistysalueita käyttäville. Käytettävät kulkuväylät tulee suunnitella huolellisesti.

Kaupunginhallitus puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksen hyväksymistä, mikäli hakemuksen

05.11.2012

Ryj/2

käsittelyssä otetaan hakemuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi huomioon edellä ja ympäristölautakunnan lausunnossa esitetyt näkökohdat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 HKR:n muutoshakemus
- 3 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 22.10.2012

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Vuosaaren kaatopaikan kunnostustoiminnan muutosta:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 23.10.2012 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon rakennusviraston hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus puoltaa ympäristölupahakemuksen mukaista muutosta Vuosaaren kaatopaikan kunnostamiseen.

Ylijäämämassojen hallittu hyödyntäminen kunnostusta tarvitsevan vanhan kaatopaikan rakenteissa on kannatettavaa. Kaupunginhallitus katsoo, että lupahakemuksessa esitetty ylijäämämaiden ja muiden soveltuvien maa- ja purkuainesten hyötykäyttö kaatopaikan kunnostamisessa tuo ympäristöhyötyä kunnostuskohdetta laajemminkin. Tehokas massojen hyötykäyttö vähentää uusien materiaalien tarvetta ja vähentää rakentamisessa syntyvien ja tarvittavien massojen kuljetusmatkoja. Kunnostuksella ja

hyödyntämisellä vähennetään kuljetusten aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä sekä vanhan kaatopaikan päästöjä ympäristöön.

Kaupunginhallitus katsoo, että hyötykäytettävien aineiden laatu tulee selvittää riittävän tarkasti, jotta niiden ympäristölupaehtojen mukaisuudesta voidaan varmistua. Välivarastoinnin ja murskauksen työnaikaisten häiriöiden, kuten melun ja pölyämisen, torjuntaan tulee kiinnittää huomiota. Kasvava työmaaliikenne tulee järjestää siten, että liikenteestä ei aiheudu kohtuutonta haittaa tai vaaraa alueen läheisyydessä asuville tai Vuosaaren virkistysalueita käyttäville. Käytettävät kulkuväylät tulee suunnitella huolellisesti.

Kaupunginhallitus puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksen hyväksymistä, mikäli hakemuksen käsittelyssä otetaan hakemuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi huomioon edellä ja ympäristölautakunnan lausunnossa esitetyt näkökohdat.

Esittelijä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Vuosaaren kaatopaikan kunnostustoiminnan muutosta. Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon 12.11.2012 mennessä.

Esittelijä toteaa, että ympäristölautakunta on 23.10.2012 kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon rakennusviraston hakemuksesta.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Vuosaaren kaatopaikka sijaitsee Vuosaaren täyttömäen länsipuolella Vuosaarella. Vuosaaren kaatopaikka-alue tullaan kunnostamaan 3-4 vuoden aikana virkistyskäyttöön säilyttämällä samalla harvinaisten eläinlajien elinolosuhteet. Kaatopaikalle rakennetaan uudet kaasunkeräys-, tiivistys-, salaoja- ja pintakerrokset. Näin pienennetään merkittävästi ympäristön kuormittumista vesistön, pohjaveden ja ilman osalta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 6.3.2012 myöntänyt kaatopaikan kunnostustoiminnalle ympäristöluvan. Valmistelevien töiden myötä alueella on havaittu seikkoja, joiden vuoksi ympäristölupaan haetaan nyt alueen eteläosaa koskevaa muutosta.

Havaittujen jätepenkereen painumien vuoksi kaatopaikan muotoilu vaatii aiemmin arvioitua enemmän täyttömassoja. Kunnostuksessa hyödynnetään mahdollisimman paljon Helsingin alueella syntyviä

ylijäämämaita. Rakenteissa hyödynnetään ja alueella varastoidaan puhtaita ja pilaantuneita maa- ja kiviaineksia sekä jätėjakeita (betoni ja tiili) tai tuhkaa arviolta yhteensä 538 000 m3.

Murskaus- ja seulptatoiminta sijoitetaan kunnostuksen ensimmäisessä vaiheessa yli 300 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista ja muista häiriytyvistä kohteista.

Murskattavien kiviaineksen ja jätėjakeiden (betoni ja tiili) määrä on enintään 25 000 tonnia vuodessa. Kohteessa murskattavia massoja hyödynnetään kaatopaikka-alueen lisäksi myös muilla Helsingin kaupungin työmailla.

Työ toteutetaan siten, ettei ympäröivien alueiden käyttäjille ja asukkaille aiheudu kohtuutonta haittaa. Työmaatoiminta ei lisää merkittävästi liikennettä kaatopaikka-alueelle johtavilla teillä.

Vuosaaren satama-alueen ympäristössä toteutetaan suoto-, pohja- ja pintavesien laadun tarkkailua yhteistarkkailuna. Vuosaaren kaatopaikan ja sen kunnostuksen tarkkailu kuuluu yhteis-tarkkailun piiriin. Vuosaaren kaatopaikan alueella toteutettua perhosseurantaa jatketaan nykyisen seurantasuunnitelman mukaisesti. Toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn sekä kaatopaikkakaasun tarkkailut järjestetään.

Luvan hakija pyytää lupaa hakemuksenmukaisen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Vuosaaren kaatopaikan kunnostus

Esittelijä toteaa, että Vuosaaren kaatopaikka on tarkoitus kunnostaa lähivuosina. Varsinaisia kunnostustöitä ei ole vielä tarkemmin ohjelmoitu, koska kaupungin ja HSY:n välistä sopimusta Vuosaaren käytöstä poistettuun kaatopaikkaan liittyvistä toimista ei ole vielä solmittu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 HKR:n muutoshakemus
- 3 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 22.10.2012

Otteet

05.11.2012

Ryj/2

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Ympäristölautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistövirasto

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 23.10.2012 § 305

HEL 2011-001915 T 11 01 00 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Vuosaaren entisen kaatopaikan kunnostustoimintaa koskevan ympäristöluvan (päätös nro 40/2012/1, dnro ESAVI/54/04.08/2011) muuttamisesta. Helsingin kaupungin rakennusvirasto on hakenut ympäristöluvan muutosta kunnostettavan kaatopaikan eteläosalle ja lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Kuvaus kunnostettavasta kaatopaikka-alueesta

Vuosaaren kaatopaikkaa on käytetty 1960-luvulta vuoteen 1988. Kunnostettava noin 25 hehtaarin alue sijaitsee Niinisaarentien itäpuolella ja Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -alueen eteläpuolella. Kaatopaikka rajautuu itäpuolelta Vuosaaren täyttömäkeen. Kaatopaikan länsireunalla on vuodesta 1997 lähtien ollut Helsingin Energian pohjatuhkan välivarastointialue. Kaatopaikan kaakkoispuolella on Vuosaaren voimala ja kivihiihen varmuusvarasto.

Vuonna 2002 vahvistetussa asemakaavassa kaatopaikka on merkitty maisemanhoitoalueeksi, joka on varattu tutkimus-, opetus- ja luonnonseuranta-alueeksi (EM).

Kaatopaikalle on sijoitettu jätettä yhteensä noin 3,4 miljoonaa tonnia. Pääosin jäte on talousjätettä ja rakennusjätettä. Lisäksi alueelle on tuotu jonkin verran teollisuusjätettä, lietteitä, kivihiiivoimalaitosten tuhkaa ja rikinpoistotuotetta, teollisuuden sakokaivojen, öljynerotuskaivojen sekä hiekan- ja rasvanerotuskaivojen sakkoja ja lietteitä sekä erityisjätettä, kuten liuotin- ja sairaalajätteitä.

Kaatopaikan itäpuolella on ylijäämämaiden täyttömäki, johon maita on läjitetty vuodesta 1990 lähtien yhteensä noin viisi miljoonaa m³. Täyttömäen pinta-ala on noin 25 hehtaaria, josta noin viisi hehtaaria on kaatopaikan itäreunan päällä.

Kunnostus

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi 6.3.2012 ympäristöluvan Vuosaaren kaatopaikan kunnostamiselle (päätös nro 40/2012/1, dnro ESAVI/54/04.08/2011). Vuosaaren kaatopaikka kunnostetaan 3–4 vuoden aikana virkistyskäyttöön säilyttämällä samalla harvinaisten eläinlajien elinolosuhteet. Kaatopaikalle rakennetaan uudet kaasunkeräys-, tiivistys-, salaoja- ja pintakerrokset, joiden avulla pienennetään merkittävästi ympäristön kuormittumista.

Vuosaaren kaatopaikan kunnostustyöt aloitettiin kesällä 2012 valmistelevilla töillä. Kunnostustöiden arvioidaan valmistuvan vuonna 2015. Työmaa-alueena on tällä hetkellä kaatopaikan keskiosa pelastustien eteläpuolella.

Valmistelevien töiden yhteydessä ja uusissa tutkimuksissa havaittiin aiempaa laajemmalle ulottuvia täyttöalueita, joissa epäiltiin olevan mm. tartuntavaarallisia jätteitä. Lisäksi vuosien 2007 ja 2011 laserkeilauksia vertaamalla kaatopaikan alueella havaittiin suuria painumia. Painuminen on ollut hyvin epätasaista ja suurimmat painumat pelastustien eteläpuolella ovat noin 1,5 metrin luokkaa. Painumien vuoksi kaatopaikan keskiosan tasaisella lakialueella sadevesi lammikoituu. Laajat ja epätasaiset painumat edellyttävät alueen muotoilutäytön toteuttamisen uudelleenarviointia, jotta lopulliset pinnankaltevuudet täyttävät voimassaolevan ympäristöluvan vaatimukset. Luvan muutoshakemus koskee kyseistä aluetta.

Jätepenkereen painumien vuoksi kaatopaikan muotoilu vaatii aiemmin arvioitua enemmän täyttömassoja. Kunnostuksessa hyödynnetään mahdollisimman paljon Helsingin kaupungin alueella syntyviä ylijäämäkaita. Kaatopaikka-alueen keskiosalle on tehty uudet stabiliteetilaskelmat vuonna 2012, joiden perusteella alueen stabiliteetti on riittävä uusien täyttösuunnitelmien toteuttamiseksi.

Esitetyillä toimenpiteillä kaatopaikka-alue saatetaan sellaiseen tilaan, ettei se aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Muotoilutäyttö

Vuosaaren kaatopaikan lakialue on tasaista. Vesien tehokkaan virtauksen varmistamiseksi lopullisen rakenteen pinnankaltevuuksien tulee olla riittävän suuret.

Jos muotoilutäyttö tehdään voimassa olevan luvan mukaisilla täyttömäärillä, alueelle on tehtävä noin 60 000 m³:n jätetäytön leikkaukset ja siirrot. Leikkauksia täytyisi tehdä myös tartuntavaarallisen sairaalajätteen läjityspaikkojen alueella. Jotta leikattavan jätetäytön määrää saataisiin pienemmäksi, tarvitaan merkittävästi enemmän muotoilutäyttöjä. Lisätäyttöjä edellyttävän alueen pinta-ala on noin 7,5 hehtaaria ja lisätäyttöjen määrä noin 270 000 m³ voimassa olevan luvan mukaisen 10 000 m³:n sijaan. Keskimääräinen peitepaksuus on noin 3,6 metriä. Muotoillun penkereen maksimikorkeus tulee olemaan tasolla +30,5 metriä.

Kaatopaikka-alueen itäreunan on todettu tutkimuksissa kulkevan tartuntavaarallisen jätealueen poikki, jolloin kunnostusalueen reunaa joudutaan siirtämään niin, että jätealue sisältyy kunnostettavaan kaatopaikka-alueeseen. Reunarakenteen ulottaminen jätetäytön yli lisää täyttöä alueella, jotta pintavalunta ja reunaojien virtaukset saadaan toteutettua asianmukaisesti. Työn edetessä koeojia kaivetaan edelleen täytön todellisen laajuuden selvittämiseksi.

Muotoilutäytöt toteutetaan alueelle tuotavilla pilaantumattomilla maa-aineksilla, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat alle alempien ohjearvojen, joten haitta-ainepäästöt eivät kasva. Maa-ainekset voivat olla myös kiinteytettyjä kaupallisilla sideaineilla, esimerkiksi sementillä. Maat voivat sisältää vähäisiä määriä rakennusjätettä, mikä on yleistä Helsingin kaivumaille (ns. Helsinki-moreenia). Jos rakennusjätettä on yli 10 %, maa-aines seulotaan. Seula-alite hyödynnetään kuten vastaava maa-aines. Seulaylite murskataan tarvittaessa ja hyödynnetään soveltuviissa kohdissa. Lisäksi muotoilussa voidaan käyttää nykyisen ympäristöluvan mukaisesti ≤10 000 m³ betonia, tuhkaa tai tiiltä.

Alueelle tuotavilla massoilla tehtävän muotoilun lisäksi nykyistä maanpintaa ja jätetäyttöä tarvittaessa leikataan haluttujen kallistusten toteuttamiseksi. Jätetäytön päälle jätetään tai siihen tuodaan vähintään 300 mm:n suojakerros ennen kaasunkeräyskerroksen asentamista.

Tuomalla lisää massoja nykyisen pinnan päälle vähennetään jätepenkereen leikkaustarvetta merkittävästi ja vältetään kontakti tartuntavaaralliseen sairaalajätteeseen.

Kaasunkeräyskerros

Muutoksena voimassa olevaan lupapäätökseen esitetään keskialueen kaasunkeräyskerroksen sijoittamista muotoilutäytön alapuolelle. Kerros sijoitetaan muotoilutäytön alle, koska täyttö toteutetaan pääosin hienoainespitoisista maa-aineksista, jolloin kerroksen kaasunjohtavuus on heikkoa eikä kaasunkeräyksen sijoittaminen muotoilutäytön päälle siten ole tarkoituksenmukaista. Lisäksi esitetään muutosta

muotoilutäyttöön tarvittavaan massamäärään, jotta muotoilu voidaan toteuttaa mahdollisimman vähällä jätetäytön leikkaamisella ottaen huomioon vaaditut pinnankaltevuudet.

Muotoilutäytön alle rakennettava kaasunkeräyskerros toteutetaan vähintään 300 mm:n paksuisena kerroksena louheesta tai muusta tarkoitukseen soveltuvasta materiaalista tai salaojamatolla. Louheesta rakennettaessa kaasunkeräyskerros erotetaan nykyisestä maanpinnasta suodatinkankaalla. Eri materiaalien yhtymäkohdat kaasunkeräyskerroksessa suunnitellaan niin, että kaasun kulkeutuminen varmistuu.

Kaasunkeräyskerroksen avulla jätetäytössä muodostuva kaatopaikkakaasu johdetaan kaasunkeräyskaivoihin ja edelleen mahdollisuuksien mukaan hyödynnettäväksi.

Muutoslupahakemusalueelle ei asenneta uusia kaasunkeräyskaivoja, vaan alueelle rakennetaan salaojalinjoja, joilla tehostetaan kaatopaikkakaasujen keräämistä. Salaojat sijoitetaan nykyisten ja suunniteltujen kaasunkeräysputkien läheisyyteen. Linjat yhdistetään imujärjestelmään. Lisäksi kaasunkeräyslinjastoja myötäilemään asennetaan salaojaputkisto tehostamaan kaatopaikkakaasun keräämistä muutoslupahakemuksen kohdealueella. Olemassa olevien kaasunkeräyskaivojen kaivokohtaiset imulinjat uusitaan kunnostustyön yhteydessä. Vanhat toimiviksi todetut kaasunkeräyskaivot jatketaan tulevan muotoilutäytön läpi.

Muilla kaatopaikan osilla kaasunkeräyskerros rakennetaan voimassa olevan lupapäätöksen mukaisesti muotoillun täytön päälle tiivistyskerroksen alapuolelle.

Kaatopaikkakaasun käsittely toteutetaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti.

Kaatopaikka-alueen maisemointi

Muutosesitysalueella maisemointi toteutetaan aiemmin esitetyn maisemointisuunnitelman hengen mukaisesti huomioiden korkotasojen muutokset.

Kirjanpito ja siirtoasiakirjat

Kaikista kunnostusalueelle tuotavista jätekuormista (tuhka, betoni, tiili) vaaditaan luovutettaviksi jätelain 121 §:n mukaiset siirtoasiakirjat. Pilaantumattomasta maa-aineksesta tai ns. Helsinki-moreenista, jonka haitta-ainepitoisuudet ovat alle alempien ohjearvojen, ei edellytetä siirtoasiakirjoja, koska se sijoitetaan alueelle varmasti ja suunnitelmallisesti. Pilaantumattomista maa-aineksista pidetään työmaalla kirjanpitoa, johon merkitään maa-aineksen alkuperä ja

määrä. Kynnysarvopitoisuudet ylittävistä mutta alemmat ohjeavot alittavista maa-aineksista pidetään työmaalla erikseen kirjaa.

Maa- ja kiviaineksen sekä jätteiden varastointi

Kaatopaikan sulkemiseen käytettäviä materiaaleja varastoidaan kaatopaikan päällä ja sen välittömässä läheisyydessä.

Välivarastointisuunnitelmaan on muutoslupahakemuksessa lisätty alue H, joka sijaitsee nykyisellä kaasunkeräysalueella alueen eteläosassa. Alueen H pinta-ala on 57 hehtaaria ja maksimivarastokoko on noin 200 000 m³itd. Alueella H on tarkoitus varastoida maa-ainesta. Kyseisen varastoalueen hulevedet ohjataan kaatopaikan likaisten vesien keräilyjärjestelmään ja edelleen jätevedenpuhdistamolle.

Koko kunnostettavalla kaatopaikka-alueella rakenteissa käytettäviä ja alueella tai sen välittömässä läheisyydessä varastoitavia maa- ja kiviaineksia sekä jättejakeita (betoni, tiili tai tuhka) arvioidaan olevan yhteensä 538 000 m³ koko toimintakauden aikana.

Materiaalien käsittely

Muutoksena voimassa olevaan ympäristölupaun esitetään seulonta- ja murskaustoiminnan sijoittamista työmaan ensimmäisen vaiheen ajaksi pelastustien eteläpuolelle nykyiselle työmaa-alueelle. Kyseinen alue sijaitsee yli 300 metrin päässä lähimmistä häiriintyvistä kohteista (asuinalueet ja Natura 2000 -alue).

Murskaustoiminta toteutetaan siten, että pölyn joutuminen ympäristöön estetään kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Työmaan myöhemmissä vaiheissa seulonta ja murskaus sijoitetaan tarvittaessa muille, stabiliteetiltaan riittäville alueille. Sijoitettaessa murskaustoiminta alle 300 metrin etäisyydelle häiriintyvistä kohteista huolehditaan siitä, että toiminta täyttää valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 3 §:n edellytykset. Tarvittavat toimenpiteet hyväksytetään viranomaisella ennen toiminnan muuttamista.

Seulottua ja murskattua materiaalia käytetään pääasiassa kaatopaikkarakenteiden toteutuksessa, mutta murskettua voidaan hyödyntää myös muilla Helsingin kaupungin työmailla voimassa olevasta ympäristöluvasta poiketen.

Seulottavan maa-aineksen määräksi on arvioitu 200 000 m³ ja jätteiden (betoni, tiili) määräksi 10 000 m³. Voimassa olevassa ympäristöluvassa molempien määräksi on erikseen arvioitu 100 000 m³. Murskattavan kiviaineksen ja jättejakeiden määrä ei ole muuttunut voimassa olevasta ympäristöluvasta.

Pinta- ja suotovesien kerääminen

Pinta- ja suotovedet kerätään ja käsitellään voimassa olevan ympäristöluvan määräysten mukaisesti. Esitetyillä muutoksilla ei katsota olevan merkittävää vaikutusta pinta- ja suotovesien laatuun. Alueelle tehtävä hienoainespitoinen muotoilutäyttö tulee pienentämään muodostuvan suotoveden määrää.

Vesistötarkkailu

Vesistötarkkailussa noudatetaan voimassa olevaa ympäristölupaa. Muutosesitys ei aiheuta merkittäviä muutoksia alueella muodostuvien pinta- ja pohjavesien määriin. Jätetäyttöön kulkeutuvan veden määrän arvioidaan hieman pienenevän muutosesitysalueella, koska muotoilutäyttöjen hienoainespitoinen maa vähentää jätetäyttöön suotautuvan veden määrää. Muutosesityksellä ei katsota olevan vaikutusta vesistön tarkkailutarpeeseen.

Melu ja pöly

Melu- ja pölymittaukset toteutetaan voimassa olevan ympäristöluvan määräysten ja erikseen laadittavan tarkennetun mittaus suunnitelman mukaisesti. Suunnitelma sisältää mittauspisteiden sijainnit ja toimintasuunnitelman mahdollisten sallittujen melutasojen ylittyessä. Pölymittaukset tehdään melumittausten kanssa yhteneväisten työvaiheiden aikana.

YVA-menettelyn tarve

Uudenmaan ELY-keskus on antanut kokousmuistiossa 29.6.2012 lausunnon, jonka mukaan Vuosaaren kaatopaikan kunnostaminen ei täytä YVA-lain 6 §:n vaatimuksia hankkeista, joiden tulee käydä läpi YVA-menettely. Täyttömassojen määrä ylittää YVA-lain 6 §:n kohtien c ja d vaatimukset, mutta Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että maamassat käytetään Vuosaaren kaatopaikalla hyödyksi kaatopaikan kunnostamisessa, eikä massojen sijoittaminen alueelle ole kaatopaikka- tai maankaatopaikkatoimintaa. Lain 4 §:n 2 momentin yksittäistapauksen edellytykset YVA-menettelyn edellyttämiin hankkeisiin eivät myöskään täyty, koska kunnostamistoiminnalla ei katsota olevan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Ympäristövaikutukset

Kaatopaikan pintakerroksilla vähennetään täytön läpi kulkeutuvan suotoveden määrää. Tiivistys- ja kuivatuskerroksien ansiosta pintavesiin kulkeutuu ainoastaan hulevesiä, jotka eivät joudu kosketuksiin haitta-ainepitoisen maan tai jätetäytön sisäisen veden kanssa.

Muotoilutäyttö tehdään pääosin hienoainespitoisista maa-aineksista, mikä vähentää jätetäyttöön suotautuvan veden määrää muutosesitysalueella ja edelleen haitta-ainepitoisten kaatopaikkavesien muodostumista. Muotoilutäytön päälle rakennetaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaiset tiivistys- ja kuivatusrakenteet.

Jätepenkereen läpi kulkeutuvat suotovedet kerätään salaojiin ja ohjataan jätevedenpuhdistamolle jatkokäsittelyyn voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Viemäritävän veden määrä pienenee pintarakenteiden teon jälkeen merkittävästi, koska valtaosa alueen vesistä johdetaan jätepenkereen yläpuolella kaatopaikka-alueen ohi.

Alueella varastoitavien massojen määrä kasvaa täyttömäärän kasvaessa. Uuden varastoalueen (H) hulevedet ohjataan kaatopaikan likaisten vesien keräilyjärjestelmään ja edelleen jätevedenpuhdistamolle. Massojen lisääntyvästä varastointitarpeesta muutosesitysalueella saattaa aiheutua vähäistä hienoaineksen kulkeutumista pintavalunnan mukana. Vesien johtamisjärjestelyillä ja muilla työmaajärjestelyillä estetään hienoaineksen kulkeutuminen kaatopaikka-alueen ulkopuolelle.

Muutosesityksessä kaatopaikan muotoilu tehdään alueelle tuotavista maa-aineksista, jolloin jätetäytön kaivu vähenee merkittävästi. Tämä taas pienentää jätetäytön kaivusta ja siirrosta aiheutuvia hallitsemattomia kaasupäästöjä ja hajuhaittoja sekä tartuntavaarallisesta sairaalajätteestä aiheutuvia ennalta arvaamattomia riskejä.

Muotoilutäytön maa-ainesten kuljetukset lisäävät liikenteestä aiheutuvia ilmapäästöjä, joita voidaan pienentää kuljetusten tehokkaalla suunnittelulla. Pölyämistä rajoitetaan kastelemalla tai käyttämällä erityisiä pölynsidonta-aineita varsinkin kuivina ja tuulisina ajankohtina.

Kaasunkeräyskerroksen asentaminen täyttökerroksen alle edistää jätepenkereessä muodostuvan kaatopaikkakaasun talteenottoa, koska muotoilutäyttö tehdään pääosin paljon hienoainesta sisältävästä materiaalista, jossa kaasun kulkeutuminen on heikkoa. Kaasun keräys tehostuu lupamuutosalueella myös uusien salaojaputkistojen ansiosta.

Seulonta- ja murskealue sijoitetaan työmaa-alueella riittävän etäisyyden päähän häiriintyvistä kohteista. Massojen pölyäminen estetään parhailla käytökelpoisilla tekniikoilla.

Jos alueelle on tuotu maamassoja tai jätejakeita, joiden ominaisuudet eivät täytä ympäristöluvan vaatimuksia, poistetaan massat huolellisesti, ja toimitetaan asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan tai jätteiden käsittelyyn.

Toteuttamalla kaatopaikan kunnostus siten, että alueella säilyy sille muodostunut ruderaattiympäristö, ylläpidetään alueelle tunnusomaista luontoa ja ruderaattiympäristöön sopeutuneita eläinlajeja. Luontoympäristöä suojellaan tekemällä kunnostus vaiheittain, jolloin eläin- ja kasvilajeille turvataan jatkuvat elinolosuhteet alueella. Kaatopaikan kunnostamistoimenpiteiden aiheuttama melu saattaa häiritä eläimiä työn aikana, mutta työn vaiheistuksen ansiosta rauhallista elinympäristöä on alueella jatkuvasti olemassa. Lisäksi kunnostustyö kestää lyhyen aikaa, ja kunnostuksella saavutetaan pitkäaikainen hyöty. Vaikutusten ei ole katsottu merkittävästi muuttuneen voimassa olevasta ympäristöluvasta.

Kaatopaikan kunnostamisen yhteydessä alueelle rakennetaan kattava kevyen liikenteen väylästä ja talvisin alueelle tehdään latuverkosto. Nämä lisäävät asukkaiden liikuntamahdollisuuksia ja kohentavat kaatopaikka-alueen viihtyisyyttä kunnostuksen jälkeen. Kunnostuksen aikana ulkoilijoiden kulkureitit ohjataan työmaa-alueiden ohi.

Muotoilutäytön massamäärän lisäys (270 000 m³) aiheuttaa laskennallisesti 31 500 autokuorman tuomisen kunnostusalueelle. Toiminta ajoittuu kolmelle vuodelle, jolloin lisäkuormia tulisi noin 35 kappaletta päivässä. Alueelta ulos suuntautuvat kuljetukset pyritään toteuttamaan käyttämällä alueelle massoja tuovia autoja, mikä vähentää liikenteestä aiheutuvaa kuormitusta. Kaatopaikka-alueetta ympäröivät tiet ovat entuudestaan vilkasliikenteisiä, joten liikennemäärien kasvu 35 autolla ei ole merkittävä lisäys.

Ylijäämämaiden käyttäminen kaatopaikan muotoilukerrossa vähentää maankaatopaikoille aiheutuvaa kuormitusta Helsingin alueella, jossa maankaatopaikkakapasiteettia on tällä hetkellä vain vähän. Lisäksi ylijäämämaiden käyttö kaatopaikan kunnostuksessa edistää jätelain päämäärää jätteiden hyötykäytöstä. Massat hyötykäytetään varmasti ja suunnitelmallisesti, jolloin maamassoja, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat alemmat ohjearvot, ei luokitella jätteeksi. Rakennettuun ympäristöön aiheutuvan kuormituksen katsotaan näin pienenevän.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Muutoslupa-alueelle esitetään lupaa päätöksen täytäntöönpanolle muutoksenhausta huolimatta. Muutoslupahakemuksessa esitetyt toimenpiteet eivät ole luonteeltaan peruuttamattomia ja toimijana Helsingin kaupungin rakennusvirasto on vakaa ja sillä on aikomus toteuttaa kaatopaikan sulkeminen ympäristöluvan määräysten mukaisesti.

Vakuus

Ympäristönsuojelulaissa edellytetään asettamaan vakuus kaatopaikan sulkemistoiminnalle. Vakuuden suuruus määritellään siten, että se kattaa seurannasta, tarkkailusta ja muusta jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset 30 vuoden ajalta. Rakennusvirasto esittää, että Helsingin kaupunki katsotaan vakaaksi toimijaksi, jolla on aikomus ja vakavaraisuutta toteuttaa ympäristöluvan mukaiset sulkemis-, seuranta- ja tarkkailutoimenpiteet. Toimija esittää, että vakuutta ei aseteta.

Ympäristölautakunnan lausunto

Ympäristölautakunta puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston Vuosaaren entisen kaatopaikan kunnostamista koskevan ympäristöluvan muutoshakemuksen hyväksymistä, mikäli hakemuksen käsittelyssä otetaan hakemuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi huomioon seuraavat näkökohdat.

1. Ympäristöluvan muutoshakemuksessa esitetyt toiminnot, kuten lisääntyvä liikenne ja massojen välivarastointi, eivät saa aiheuttaa merkittävää haittaa tai vaaraa alueen läheisyydessä asuville tai ulkoileville ihmisille.
2. Ympäristöluvan muutoshakemuksen mukaan muotoilutäyttöön käytettävät massamäärät ovat aiempaa huomattavasti suurempia. Siten käytettävät kulkuväylät on suunniteltava huolellisesti. Lisäksi raskaan liikenteen ajoväylät ja siirrettävä sekä välivarastoitava maa-aines ja jäte on pidettävä mahdollisimman pölyämättöminä kastelemalla tai muilla käyttökelpoisilla menetelmillä. Myös toiminta-alueen välittömässä vaikutuspiirissä olevat kulkuväylät on pidettävä mahdollisimman puhtaina työmaalta kulkeutuvasta maa-aineksesta ympäristöhaittojen estämiseksi.
3. Muotoilutäyttöön käytettävien massojen tulee olla riittävän tarkasti tutkittuja, jotta niiden laatu täyttää voimassa olevan ympäristöluvan määräykset.
4. Erityisesti jätteiden kaivun ja varastoinnin aikana on pölyn ja hajun leviämistä ympäristöön jatkuvasti tarkkailtava, jotta kunnostuksesta ei aiheudu lähiympäristössä asuville tai ulkoileville ihmisille terveydellisiä haittoja. Haittojen poistamiseksi on tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdyttävä viipymättä.
5. Murskaus- ja seulptapaikat on valittava niin, että toiminnasta ei aiheudu haittaa kaatopaikan lähellä asuville tai lähiympäristössä

ulkoileville ihmisille. Murskaus- ja seulentatoiminnot on tehtävä arkisin klo 7–18.

Pöytäkirjanote Etelä-Suomen aluehallintovirastolle (PL 110, 00521 Helsinki), kaupunginhallitukselle, Helsingin kaupungin rakennusvirastolle, Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tonttiosastolle ja ympäristövalvontayksikölle.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Erja Puntti-Hannuksela, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32006
erja.puntti-hannuksela(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 22.10.2012

HEL 2011-001915 T 11 01 00 00

Vuosaaren vanha kaatopaikka-alue kunnostetaan lähivuosina virkistyskäyttöön. Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee muutosta Vuosaaren kaatopaikan kunnostamiselle myönnettyyn ympäristölupaun ESAVI/54/04.08/2011. Lupamuutoshakemus koskee kunnostettavan kaatopaikan eteläosan muotoilutäyttöjä, kaasunkeräyskerroksen teknistä toteutustapaa sekä alueella suoritettavan murskaus- ja seulentatoiminnan sijoittumista vähintään 300 metrin etäisyydelle lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Vuosaaren kaatopaikan eteläosassa havaittujen jätepenkereen painumien vuoksi kaatopaikan muotoilu- ja pintarakenteiden toteuttaminen vaatii aiempiin arvioihin verrattuna noin 270 000 m³ enemmän maamassoja. Tarkennetun kunnostussuunnitelman mukaan rakenteisiin tarvitaan kokonaisuudessaan 528 000 m³ maamateriaalia. Muotoilu- ja pintarakenteet on tarkoitus toteuttaa hyödyntämällä Helsingin alueella syntyviä ylijäämämaita. Lisäksi alueen muotoilussa hyödynnetään voimassa olevan luvan mukaisesti tuhkaa, tiiltä, pilaantunutta maata, betonia sekä vähäisiä määriä rakennusjätettä sisältäviä maamassoja yhteensä maksimissaan 10 000 m³. Kaatopaikan kunnostus toteutetaan siten, että alueen lähiympäristössä havaittujen harvinaisten eläinlajien elinolosuhteet eivät vaarannu.

Murskaus- ja seulentatoiminta sijoitetaan kunnostuksen ensimmäisessä vaiheessa yli 300 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista ja muista häiriintyvistä kohteista. Murskattavan kiviaineksen sekä betoni- ja tiilijakeiden määrä on enintään 25 000 t/a. Kohteessa murskattavia massoja hyödynnetään kaatopaikka-alueen lisäksi myös muilla Helsingin kaupungin työmailla. Työ toteutetaan siten, ettei ympäröivien

05.11.2012

Ryj/2

alueiden käyttäjille ja asukkaille aiheudu kohtuutonta haittaa. Massojen pölyämistä estetään kostuttamalla tai koteloimalla ja melutasoa valvotaan säännöllisillä mittauksilla. Toiminnan aiheuttamia vaikutuksia tarkkaillaan ympäristöviranomaisten hyväksymällä tavalla.

Helsingin kaupungin kiinteistövirastolla ei ole huomautettavaa ympäristöluvan muutoshakemukseen. Ylijäämämassojen hallittu hyödyntäminen kunnostusta tarvitsevan vanhan kaatopaikan rakenteissa on kannatettavaa. Kunnostuksella ja hyödyntämisellä vähennetään ylijäämämassojen kuljetusta ja kuljetusten aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä sekä vanhan kaatopaikan päästöjä ympäristöön. Ympäristönsuojelullisen hyödyn lisäksi hankkeella saavutetaan kaatopaikan kunnostuskustannuksiin noin 3 miljoonan euron kustannussäästö. Hankkeesta saatavien hyötyjen vuoksi kiinteistövirasto kiirehtii hankkeen toteuttamista.

Lisätiedot

Satu Järvinen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 39225
satu.jarvinen(a)hel.fi